

Ekološka akvakultura u EU

Boris Župan, Lav Bavčević, Draženka Gutzmirtl

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

OPĆENITO O EKOLOŠKOJ POLJOPRIVREDI

- ekološka proizvodnja dinamičan je poljoprivredno proizvodni sektor u EU
- provodi se na 3% ukupnih poljoprivrednih površina
- od 1998. ima 30%-tni rast po godini
- značaj i razvoj različiti su po regijama/državama

EKOLOŠKA AKVAKULTURA

- **Ukupna proizvodnja u 2008. je oko 14 000 tona**
- **EU proizvodi 56% svjetske ekološke proizvodnje**
- **78% ekološke akvakulture je proizvodnja atlanskog lososa**

ISKUSTVA

- šaran je idealna vrsta za ekološku proizvodnju
- relativno je jednostavno prijeći iz postojećeg sustava na ekološki
- ekološki uzgoj ribe može se proširiti u regijama u kojima je ekološka poljoprivreda već razvijena
- postoji potreba za razvoj i usklađivanje standarda

-
- produkcija, organizacija tržišta i oglašavanje su ključni za uspjeh

ČESTA PITANJA

- **zašto neke vrste, poput školjaka i šarana, moraju biti certificirani, iako su sami po sebi ekološki?**
- **da li vrijedi platiti više za ekološki proizvod i zašto?**
- **u koju se nadzornu stanicu možemo pouzdati?**
- **ako proizvod nije ekološki, da li je on time i niže kvalitete?**

ZAKONSKA REGULATIVA

- još uvijek ne postoje međunarodno opće prihvaćeni detaljni propisi za ekološku akvakulturu
- postavljanje standarda je posebno određeno u svakoj državi članici EU, primjerice u Francuskoj i Velikoj Britaniji postoje popratni nacionalni propisi o ekološkoj akvakulturi
- podliježe propisima glede zaštite potrošača i slobodnog tržišnog natjecanja

Temeljni propisi su:

- **FAO/WHO Codex Alimentarius “Ekološki proizvedena hrana” iz 1999. temeljena uglavnom na načelima IFOAM-a (Međunarodnog udruženja za razvoj ekološke poljoprivrede)**
- **Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (zamijenila staru Uredbu br. 2092/91)**

-
- **nova EU Uredba po prvi puta uključuje akvakulturu**
 - **svaki proizvođač koji već posjeduje certifikat privatne nadzorne stanice (npr. Naturland, Bio Suisse, Soil Association, Debio) mora zatražiti dodatnu obveznu provjeru i certificiranje sukladno novoj EU Uredbi**

Opća načela ekološke akvakulture prema Uredbi Vijeća (EC) broj (834/2007)

Pravila i posebna pažnja usmjereni na:

- **Porijeklo uzgajanih organizama (iz ekološke proizvodnje i prirode)**
- **Upravljanje proizvodnjom (educirani uzgajivači, dobrobit životinja)**
- **Mrijest (prirodni)**
- **Hrana (prirodna i iz eko-proizvodnje?)**
- **Prevencija od bolesti i veterinarski tretman (kemijski preparati samo u nuždi)**

OZNAČAVANJE

- **Od 1.1.2009. svi proizvodi akvakulture koji se žele prodati kao „ekološki“ moraju zadovoljiti zahtjeve propisane novom Uredbom Vijeća 834/2007., uključujući registracijski broj nadzorne stanice, oznaku „ekološki“ i adresu proizvođača**
- **Dodatno korištenje novoga EU loga mora se provesti do 1.7.2010.**

-
- **Da bi se zadovoljile odredbe nove EU Uredbe br. 834/2007. o dodatnom obveznom nadzoru i certificiranju, do 1. siječnja 2009. bilo je potrebno sklopiti nove ugovore o nadzoru i certificiranju**

-
- **Dodatna promjena je u tome što nadzorna stanica odgovorna za nadzor i certificiranje sukladno EU uredbi mora biti smještena u istoj državi kao i proizvodnja koju treba ovjeriti (samo EU države)**

-
- **Ukoliko proizvođač želi iz treće zemlje – nečlanice EU, uvesti proizvode akvakulture koji su certificirani sukladno EU Uredbi 834/2007., taj proizvođač mora zatražiti Uvoznu dozvolu**

ZAKLJUČAK

Prednosti: postoji tržište koje raste, niski troškovi prelaska na ekološku proizvodnju (šaranski ribnjaci), viša cijena proizvoda, potrošači su već informirani

Nedostaci: ekološko uvjerenje ne odobrava se sustavima intenzivne proizvodnje, odbacuje ga dio proizvođača, troškovi ishođenja ekološkog uvjerenja

Mogućnosti: povećanje proizvodnje radi zadovoljenja povećane potražnje

Izazov: ne postoje zajednički minimalni standardi za ekološku akvakulturu

Hvala na pažnji!

